

свързва с факта, че с отчитане на влиянието на техническия прогрес (неутрален по Хикс) зависимостта между brutния вътрешен продукт, респективно brutната добавена стойност, труда и капитала се описва адекватно с функцията на Коб - Дъглас¹.

При анализиране на зависимости между променливи, представени чрез динамични редове, често се установява, че тези променливи са нестационарни, но се характеризират с общи трендове. С настоящото изследване, което представлява логично продължение на предишни разработки, се доразвива и разширява анализът на агрегираните производствени функции в България. Вместо елиминиране на възможностите за лъжлива корелация чрез сезонно коригиране на променливите, тук се прилага коинтеграционният подход. Анализът отново се основава на тримесечни данни за описаните показатели, с които се обхващат, характеризират и измерват класическите понятия “производство”, “труд” и “капитал”.

Предмет на изследването е макроикономическото иконометрично моделиране на агрегираната производствена функция на България. **Основната цел** е въз основа на различни комбинации от променливи, с които се измерват производственият резултат, капиталът и трудът, да се тества валидността на производствената функция на Коб - Дъглас с прилагането на коинтеграционния подход. Като източници на статистическа информация са използвани официалните публикации и сайтовете на Евростат, Националният статистически институт и Международния валутен фонд. Оценките и тестването на моделите са извършени с иконометричните софтуерни продукти Gretl 1.7.7 for Windows (Cottrell, Lucchetti, 2007) и EasyReg (Bierens, 2008).

2. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ: ИЗТОЧНИЦИ И ПРЕДВАРИТЕЛНА ОБРАБОТКА

Като основни източници за необходимите макроикономически показатели са използвани официалните публикации и сайтовете на Националният статистически институт (<http://www.nsi.bg>), Евростат (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>) и Международния валутен фонд (<http://www.imfstatistics.org>). Емпиричните оценки на различните производствени функции се осъществяват въз основа на тримесечни данни за brutния вътрешен продукт (Y_1), brutната добавена стойност (Y_2), стойността

¹ Валидността на Коб - Дъгласовата функция се установява в 13 от 24-те тествани комбинации. В други седем комбинации с участието на БДС като резултативен показател най-подходяща се оказва CES-функцията, а в останалите четири комбинации решение не може да се получи с нито един от използваните подходи (директен, трансформация на Бокс - Кокс и транслог апроксимация).